

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 19Csp/142/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518203004
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Ivan
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2020:2518203004.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudcom JUDr. Jaroslavom Ivanom v spore žalobcu: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava 811 02, IČO: 31 340 890, zastúpeného: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava 811 02, IČO: 47 232 471 proti žalovanej: F. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XA, B., zastúpenej opatrovníkom: Mesto Piešťany, Námestie SNP č. 3, Piešťany, IČO: 00 612 031 , o zaplatenie 1.709,94 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovanej sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Piešťany dňa 28.12.2018 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 1.709,94 eura spolu s úrokmi z omeškania.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa 15.10.2013 uzatvoril so žalovanou Zmluvu o úvere č. 0324549286 (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 5.000,-€. V dôsledku omeškania žalovanej s platením vyhlásil dňa 16.10.2017 úver za predčasne splatný. Žalovaná doposiaľ uhradila na úver sumu 3.290,06 eura. Žalobca uviedol, že pred podaním žaloby sa dozvedel, že žalovaná je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, pričom pozbavená spôsobilosti na právne úkony bola už v čase podpisu zmluvy o úvere, no žalobca touto informáciou v danom čase nedisponoval. Vzhľadom na túto skutočnosť sa žalovaná bezdôvodne obohatila na úkor žalobcu o 1.709,94 € (5.000,- € - 3.290,06 €).

3. K doručenej žalobe sa písomným podaním zo dňa 25.11.2019 vyjadril opatrovník žalovanej, vzniesol námietku premlčania, a to vychádzajúc z toho, že žalobca už v auguste 2015 vedel o bezdôvodnom obohatení sa žalovanej, čo mu bolo známe zo vzájomnej korešpondencie medzi nimi (list zo dňa 27.8.2015).

4. Žalobca v replike zo dňa 25.2.2020 zotrval na podanej žalobe. Nepoprel vedomosť o pozbavení žalovanej spôsobilosti na právne úkony, s tým, že v čase podpisu zmluvy o úvere touto informáciou nedisponoval.

5. Žalovaná v duplike zotrvala na vyjadrení zo dňa 25.11.2019.

6. Žalobca sa na výzvu súdu vyjadril k námietke premlčania podaním zo dňa 22.7.2020, pričom uviedol, že námietku premlčania považuje za neodôvodnenú, má za to, že jeho nárok nie je premlčaný,

vychádzajúc pritom zo zosplatnenia úveru ku dňu 16.10.2017, pričom žalobu podal ešte pred uplynutím všeobecnej premĺčacej doby.

7. Súd nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie, pričom po vyvolaní veci zistil, že sa na pojednávanie nedostavil žalobca, ktorý svoju neúčasť žiadal ospravedlniť, súhlasil s konaním v jeho neprítomnosti. Súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu, nakoľko jeho účasť na pojednávaní nepovažoval za nevyhnutnú a otvoril pojednávanie (§ 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“). Následne určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci (§ 181 ods. 2 CSP).

8. Opatrovník žalovanej na pojednávaní uviedol, že zotráva na písomnom vyjadrení k žalobe.

9. Súd vykonal dokazovanie (v ostatnom rozsahu súd uviedol, že dokazovanie listinami nevykoná, nakoľko to pre rozhodnutie súdu je nepotrebné) listinami: stavom úveru, zmluvou o úvere, rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 5Ps/5/2008 zo dňa 2.2.2009, uznesením Okresného súdu Piešťany sp. zn. 13P/25/2014 zo dňa 20.1.2015, vzájomnou korešpondenciou strán sporu a zistil tento skutkový stav veci:

10. Dňa 15.10.2013 bola uzavretá medzi žalobcom a žalovanou ako dlžníkom zmluva o úvere č. 0324549286. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 5.000,- € žalovanej. Poskytnutie finančných prostriedkov v uvedenej výške vyplýva z predloženého stavu úveru ku dňu 30.11.2018. Taktiež z neho vyplýva, že žalovaná doposiaľ na úver uhradila celkovo sumu 3.290,06 €, dlžná istina je vo výške 1.709,94 €.

11. Z rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 5Ps/5/2008 zo dňa 2.2.2009 vyplýva, že žalovaná bola súdom pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25.3.2009. Uznesením Okresného súdu Piešťany sp. zn. 13P/25/2014 zo dňa 20.1.2015 bol za opatrovníka (žalovanej) ustanovený: Mesto Piešťany, Námestie SNP č. 3, Piešťany. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.2.2015.

12. Zo vzájomnej korešpondencie strán sporu z roku 2015 vyplýva, že títo vzájomne komunikovali vo veci vymáhania dlhu z predmetnej zmluvy o úvere č. 0324549286. Z listu opatrovníka žalovanej zo dňa 7.8.2015 vyplýva, že oznamoval žalobcovi, že v čase podpisu predmetnej zmluvy nemala žalovaná oprávnenie uzatvárať žiadne zmluvy, nakoľko bola právoplatne rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 5Ps/5/2008 zo dňa 2.2.2009 pozbavená spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Z listu žalobcu zo dňa 27.08.2015, číslo: REK-1315 vyplýva, že žalobca uvedeného dňa požiadal opatrovníka žalovanej o zaslanie rozsudku, ktorým bola žalovaná pozbavená spôsobilosti na právne úkony.

13. Podľa § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo z iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája.

14. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

15. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

16. Podľa § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

17. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

18. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

19. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

20. Podľa § 100 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

21. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

22. Podľa § 64 ods. 1 Vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, na žiadosť tých, ktorí to potrebujú na uplatnenie alebo obhajovanie svojich práv, možno vydať úradné potvrdenie o skutočnostiach známych zo súdneho spisu, prípadne odpis alebo rovnopis niektorej písomnosti; ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté. Vydávanie úradných potvrdení, rovnopisov, výpisov a odpisov zo súdneho spisu je spojatnené podľa osobitného predpisu.

23. Po vykonanom dokazovaní a zistení skutkového stavu súd dospel k záveru, že žalobe žalobcu nie je možné vyhovieť, a to z dôvodu dovolania sa premlčania ním uplatneného práva žalovanou (§ 100 ods. 1 OZ). Vykonaním dokazovania súd zistil, že dňa 15.10.2013 bola síce medzi žalobcom a žalovanou podpísaná zmluva o úvere č. 0324549286, avšak v danom čase žalovaná bola už právoplatne (od 25.3.2009) pozbavená spôsobilosti na práve úkony rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 5Ps/5/2008 zo dňa 2.2.2009. Právnym následkom uvedeného je to, že právny úkon, t.j. zmluva o úvere č. 0324549286 je neplatným právnym úkonom v zmysle § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko bol zo strany žalovanej urobený ako osobou, ktorá v danom čase nemala spôsobilosť na právne úkony. Preto medzi žalobcom a žalovanou nevznikol záväzkový vzťah (§ 488 OZ) titulom uzatvorenej zmluvy o úvere (ako právneho úkonu), ale vznikol medzi nimi záväzkový vzťah titulom bezdôvodného obohatenia (§ 489 OZ), nakoľko sa v danom prípade jednalo o plnenie zo strany žalobcu z neplatného právneho úkonu. Je pravdou, že v zmysle § 456 Občianskeho zákonníka sa predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal, no platia tu isté obmedzenia, medzi ktoré možno zaradiť aj premlčanie. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. V prípade bezdôvodného obohatenia platí osobitná subjektívna premlčacia doba v dĺžke dva roky (§ 107 ods. 1 OZ). Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívny začiatok plynutia premlčacej doby pri vydaní plnenia z bezdôvodného obohatenia (v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nastáva dňom, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, čo v prejednávanej veci bolo podľa súdu najneskôr dňa 27.08.2015, kedy sám žalobca (veriteľ) disponoval už kvalifikovanou informáciou o tom, že žalovaná bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony v čase uzatvárania zmluvy o úvere, a teda že došlo k jej bezdôvodnému obohateniu sa. Uvedené vyplýva z listu žalobcu adresovaného opatrovníkovi žalovanej zo dňa 27.08.2015 (č.l. 160). Podľa súdu žalobca od tohto momentu (27.08.2015) mohol a mal vykonať všetky právne relevantné úkony pre prípadné úspešné uplatnenie jeho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia na súde v rámci premlčacej doby dvoch rokov. Získanie predmetného rozsudku o pozbavení spôsobilosti na právne úkony žalovanej, resp. úradné potvrdenie o tejto skutočnosti zo súdneho spisu mu umožňovalo aj ust. § 64 ods. 1 Vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, žalobca nebol odkázaný na konanie zo strany opatrovníka žalovanej. Vyššie citovaná vyhláška je všeobecne záväzným právnym predpisom (§ 3 ods. 1 zákona č. 1/1993 Z.z., resp. § 1 ods. 1 zákona č. 400/2015 Z.z.). Podľa súd žalobca dňa 27.08.2015 disponoval dostatočne kvalifikovanou informáciou o tej skutočnosti, že žalovaná v čase podpisu zmluvy bola pozbavená spôsobilosti na práve úkony. Nakoľko žalobca dňa 27.08.2015 už vedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu z dôvodu neplatnosti zmluvy o úvere a súčasne vedel aj to, kto sa na jeho úkor obohatil (t.j. žalovaná uvedená v zmluve o úvere), týmto dňom mu začala plynúť dvojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 27.08.2017. Žalobca žalobu v tejto lehote nepodal, podal ju až 28.12.2018 (č.l. 43 spisu). Keďže opatrovník žalovanej vzniesol námietku

premlčania, ktorá bola súdom vyhodnotená ako dôvodná, súd preto žalobu žalobcu ako nedôvodnú pre premlčanie zamietol.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa Čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pričom postupoval v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s Čl. 17 CSP. Žalovaná by mala voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v plnej výške, nakoľko bola v tomto konaní v celom rozsahu úspešná, avšak vzhľadom na to, že jej žiadne preukázateľné trovy v tomto konaní nevznikli a súčasne výslovne bolo z jej strany uvedené, že si v prípade úspechu v spore náhradu trov konania uplatňovať nebude, súd preto rozhodol, že jej náhradu trov konania nepriznáva. V opačnom prípade, t.j. v prípade priznania nároku na náhradu trov konania, by napokon súd musel rozhodnúť o výške tejto náhrady, no tá by bola v sume 0,-€, čo možno považovať za nehospodárny postup v konaní (Čl. 17 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Piešťany, v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Z každého podania musí byť zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.